

Samrådshandling

Mölnads Stad

Rådasjöns och Norra Långvattnets vattenskyddsområde

Förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter

Göteborg 2018-03-22

Rådasjöns och Norra Långvattnets vattenskyddsområde

Samrådshandling

Förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter

Datum	2018-03-22
Uppdragsnummer	1320029233
Utgåva/Status	Samrådshandling
Beställare	Mölnadal Stad Tekniska förvaltningen 431 82 Mölndal Sophia Nilsson

Per Sander
Uppdragsledare

Nina Wennström
Handläggare

Jenny Johansson
Granskare

Ramboll Sverige AB
Box 5343, Vådursgatan 6
402 27 Göteborg

Telefon 010-615 60 00

Innehållsförteckning

1.	Syftet med vattenskyddsområdet.....	1
2.	Vattentäktens skyddsvärde.....	1
3.	Avgränsning av skyddszoner.....	1
3.1	Allmänt.....	1
3.2	Vattentäktszon Rådasjön	2
3.3	Vattentäktszon Norra Långvattnet	2
3.4	Primär skyddszon Rådasjön och Norra Långvattnet.....	2
3.5	Sekundär skyddszon	3
3.6	Tertiär skyddszon.....	3
4.	Skyddsföreskrifter	4
5.	Allmänna upplysningar avseende skyddsföreskrifterna.....	10
5.1	Ikraftträdande	10
5.2	Miljöbalkens allmänna hänsynsregler	10
5.3	Ersättning	10
5.4	Tillsyn och tillstånd	10
5.5	Dispens	10
5.6	Skyltning	10
5.7	Anmälan om olyckshändelse.....	11
5.8	Ny lagstiftning	11
5.9	Övrig lagstiftning.....	11
6.	Definitioner.....	12

- Bilaga 1a Förslag till hela vattenskyddsområdet
- Bilaga 1b Skyddszoner - primär och sekundär zon
- Bilaga 1c Primär skyddszon

1. Syftet med vattenskyddsområdet

Syftet med framtagandet av skyddsområde och skyddsföreskrifter är att säkerställa en god råvattenkvalitet i Rådasjön och Norra Långvattnet i ett långsiktigt perspektiv. Ett motiv till att inrätta ett skyddsområde är att kommunen får ett verktyg för att aktivt kunna minimera riskkällor och att verka för en säkrare dricksvattenförsörjning.

Rådasjöns vattenskyddsområde innefattar Rådasjöns vattentäkt, Mölndals huvudvattentäkt, samt Norra Långvattnet, som utgör reserv för Rådasjön och är kopplad till samma vattenverk.

Skyddsföreskrifterna ska dels förtydliga och konkretisera miljöbalkens krav på försiktighetsmått som allmänt gäller inom vattenskyddsområden, dels föreskriva de inskränkningar i markanvändningen kring Rådasjön och Norra Långvattnets vattentäkt som behövs utifrån de speciella förutsättningar som råder i området.

2. Vattentäktens skyddsvärde

Rådasjöns vattentäkt bedöms ha ett extremt högt skyddsvärde eftersom Rådasjön är kopplad till det system, Göteborgs stads dricksvattenanläggningar, som av Havs- och Vattenmyndigheten 2016-09-16 förklarats som riksintresse för vattenförsörjningen.

3. Avgränsning av skyddszoner

3.1 Allmänt

Förutom vattentäktzonerna beskrivs inte Rådasjöns och Norra Långvattnets skyddsområden separat i nedanstående text. Norra Långvattnets föreslagna skyddsområde inkluderas i sin helhet i den föreslagna primära skyddszonen. Tillrinningsområdet till Norra Långvattnet är så litet att det inte bedöms meningsfullt att dela upp denna i en primär och sekundär skyddszon. Skyddszonernas utbredning redovisas på kartmaterial i bilagorna 1a-1c till dessa skyddsföreskrifter. Beräkningsgrunder och övriga tekniska detaljer till grund för skyddszonernas avgränsning beskrivs i det tekniska underlaget med bilagor.

3.2 Vattentäktszon Rådasjön

Vattentäktszonen ska säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten, och den föreslagna vattentäktszonen innefattar således råvattenintagen, pumpstationen och ledningen där emellan. Som yttre gräns för vattentäktszonen föreslås den instängslade delen kring pumpstationen, en fastighet som ägs av Göteborgs Stad, samt en zon på 50 m på var sida om ledningen ut till råvattenintagen från pumpstationen. Själva intagsområdet föreslås omfattas av en vattentäktszon med 50 m radie. Inom vattentäktszonen har normalt endast behörig personal tillträde och ingen annan verksamhet ska förekomma. I detta fall bedöms det inte vara praktiskt möjligt att något annat område än den instängslade delen kring pumpstationen hålls utom tillträde för obehöriga. Vattentäktszonerna har av sekretesskäl inte markerats på kartmaterial.

3.3 Vattentäktszon Norra Långvattnet

Som vattentäktszon föreslås en zon på 50 m på var sida om ledningen från vattenverket ut till råvattenintaget inom sjön. Intagspunkten föreslås omfattas av en vattentäktszon med 50 m radie. Vattentäktszonen har av sekretesskäl inte markerats på kartmaterial.

3.4 Primär skyddszon Rådasjön och Norra Långvattnet

Avgränsningen av den primära skyddszonen baseras i huvudsak på rinntider i Mölndalsån med anslutande vattendrag och bedömda strömningstider inom Rådasjön och Landvettersjön. Vid utformning av den primära skyddszonen har förekommande risker beaktats för Rådasjöns närområde och risker kring de ytvattendrag som är belägna uppströms intaget i Rådasjön.

Den primära skyddszonen föreslås omfatta hela avrinningsområdet till Rådasjön, Mölndalsån genom Mölnlycke och Landvettersjön nedströms en linje mellan udden vid Långenäs till Pusta i Landvettersjön. Detta motsvarar cirka 6 timmars rinntid vid en högflödessituation. Utifrån riskbild, barriärer och möjligheter till insatser vid tillbud bedöms avgränsning enligt denna rinntid vara väl avvägd för den primära skyddszonen.

I anslutning till riksväg 40 norr om Rådasjön ansluter det föreslagna vattenskyddsområdet och primär skyddszon till gränsen för Delsjöarnas vattenskyddsområde. Delar av riksväg 40 som i praktiken avvattnas till Rådasjön omfattas av Delsjöarnas vattenskyddsområde.

Södra delen av det föreslagna vattenskyddsområdet och primär skyddszon i Mölnlycke ansluter till gränsen för Finnsjöns vattenskyddsområde.

Kring Norra Långvattnet har sjöns hela avrinningsområde inkluderats i primär skyddszon.

3.5 Sekundär skyddszon

Avgränsningen av den sekundära skyddszone baseras i huvudsak på rinntider i Mölndalsån med anslutande vattendrag och bedömda strömningstider inom Rådasjön och Landvettersjön. Vid utformning av den sekundära skyddszone har förekommande risker beaktats, särskilt i anslutning till Landvettersjön och Mölndalsån och större vattendrag som ansluter till dessa.

Den sekundära skyddszone föreslås omfatta ytvattensystemet mellan 6 och 12 timmars rinntid till råvattenintaget i Rådasjön vid en högflödessituation i Mölndalsån och anslutande vattendrag.

Den sekundära skyddszone avgränsas i Mölndalsån strax väster om Härryda industriområde (Margretedal-Solbacken) och i anslutande vattendrag nedströms denna punkt med rinntider på cirka 6 timmar till den primära zonens gräns. Den sekundära skyddszone omfattar även landområden inom detta område med identifierade grundvattenförekomster, eftersom dessa har bedömts ha god kontakt med ytvatten i Mölndalsån. Den sekundära skyddszone yttre gräns har i största möjliga mån anpassats efter fastighetsgränser, vägar eller andra tydliga objekt.

3.6 Tertiär skyddszone

Syftet med en tertiär skyddszone är att skydda råvattnet från påverkan i ett långt tidsperspektiv. Den tertiära skyddszone bedöms som viktig för att tydliggöra vattentäktens betydelse vid mer långsiktig planering

Den tertiära skyddszone föreslås omfatta resterande delar av Rådasjöns avrinningsområde uppströms den sekundära skyddszone. Den tertiära skyddszone föreslås dock begränsas till en anslutning mot den tertiära zone för det föreslagna vattenskyddsområdet för Härrydas nya vattentäkt i Västra Nedsjön.

Gränsen för tertiär skyddszone ansluter även till de befintliga vattenskyddsområdena för ytvattentäkterna Kåsjön (Partille kommun) och Öxsjön-St Stamsjön (Lerums kommun).

4. Skyddsföreskrifter

I kapitel 5 finns definitioner för vissa begrepp som förekommer i nedanstående skyddsföreskrifter.

1 § Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än den som krävs för vattentäktssonverksamheten förbjuden.

2 § Petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Hantering av mer än 100 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget från tillståndsplikten är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål • transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor • förvaring av drivmedel i fordonstank och i arbetsmaskiner som är i bruk 	<p>Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget från tillståndsplikten är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål • transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor • förvaring av drivmedel i fordonstank och i arbetsmaskiner som är i bruk

3 § Kemikalier

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Hantering av större mängder än för normalt hushållsbehov av ämnen som är skadliga för grund- eller ytvattnet får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.</p>	<p>Hantering av större mängder än för normalt hushållsbehov av ämnen som är skadliga för grund- eller ytvattnet får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.</p>

4 § Transporter

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Trafik med motordrivnet fordon på isbelagd sjö samt sjöflyg på sjö är förbjuden.</p> <p>Inom Rådasjön och inom Norra Långvattnet är trafik med fordon med tvåtaktsmotor förbjuden.</p>	

5 § Fordonstvätt

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Fordonstvätt med avfettningsmedel, rengöringsmedel eller tvättmedel är förbjudet med undantag för inom anläggning som prövats enligt miljöbalken genom anmälan eller tillståndsansökan och fått tillåtlighet.</p>	<p>Fordonstvätt med avfettningsmedel, rengöringsmedel eller tvättmedel är förbjudet med undantag för inom anläggning som prövats enligt miljöbalken genom anmälan eller tillståndsansökan och fått tillåtlighet.</p>

6 § Bekämpningsmedel

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller punktbehandling för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.</p> <p>Yrkesmässig jord- eller vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden.</p> <p>Kemisk ogräsbekämpning utmed järnväg är förbjuden.</p>	<p>Yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller punktbehandling för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.</p> <p>Yrkesmässig jord- eller vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden.</p> <p>Kemisk ogräsbekämpning utmed järnväg är förbjuden.</p>

7 § Växtnäringsämnen

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.</p> <p>Yrkesmässig spridning av slam från avloppsreningsverk får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.</p>	<p>Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.</p> <p>Yrkesmässig spridning av slam från avloppsreningsverk får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.</p>

8 § Djurhållning

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Djurhållning av lantbruksdjur inom vattenområde är förbjudet.	

9 § Avloppsvatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Inom markområde inom 100 m, vid normalvattenstånd, från Rådasjön, Norra Långvattnet, Mölndalsån och Landvettersjön är nyetablering av enskild avloppsanläggning för hushållspillvatten och annat avloppsvatten förbjuden. Ändring av befintliga enskilda avloppsanordningar får inte utföras utan tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.</p> <p>Utsläpp till dagvattnet, sjö eller vattendrag av vatten från borring i mark som inte genomgått slamavskiljning är förbjudet.</p>	

10 § Avfall och upplag

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Deponering och upplag av avfall är förbjudet. Undantaget från förbudet är inert avfall och trädgårdsavfall. Undantaget från förbudet är också komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, som läggs i hushållskompost på den egna fastigheten.</p> <p>Deponering och upplag av förorenade massor samt massor med okänd föroreningsbelastning är förbjudet.</p> <p>Mellanlagring av farligt avfall utan nederbördsskydd och sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen är förbjuden.</p> <p>Upplag av asfalt, oljegrus, och vägsalt får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.</p>	<p>Deponering och upplag av avfall är förbjudet. Undantaget från förbudet är inert avfall och trädgårdsavfall. Undantaget från förbudet är också komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, som läggs i hushållskompost på den egna fastigheten.</p> <p>Deponering och upplag av förorenade massor samt massor med okänd föroreningsbelastning är förbjudet.</p> <p>Mellanlagring av farligt avfall utan nederbördsskydd och sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen är förbjuden.</p> <p>Upplag av asfalt, oljegrus, och vägsalt får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.</p>

11 § Schaktning, muddring, pålning m.m.

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Schaktningsarbeten omfattande mer än 300 m² på land får inte utföras utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget från tillståndsplikten är arbeten som är nödvändiga att utföra genast till följd av en skada eller för att förebygga skada som drabbar trafiksäkerheten, framkomligheten på allmän väg, dammsäkerhet eller elförsörjningen, om anmälan lämnas till den kommunala nämnden för miljöfrågor senast 4 veckor efter att arbetena påbörjades. Anmälan ska innehålla uppgift om genomförda åtgärder samt vidtagna skyddsåtgärder för att förhindra skada på vattentäkten.</p> <p>Pålning, spontning, grävning, schaktning, muddring och sprängning i</p>	

Rådasjön, Norra Långvattnet Mölnalsån eller i Landvettersjön får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget från tillståndsplikten i denna föreskrift är åtgärder som utgör tillstånds- eller anmälningspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken.	
--	--

12 § Tåktverksamhet

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nyetablering av materialtäkt är förbjuden. Husbehovstäktsverksamhet får inte bedrivas utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.	

13 § Energianläggningar

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nyetablering av anläggning för utvinning eller lagring av energi från ytvatten i Norra Långvattnet eller i Rådasjön är förbjuden.	

14 § Vattenbruksverksamhet och brandövningsplats

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Vattenbruksverksamhet i Rådasjön eller i Norra Långvattnet är förbjuden. Nyetablering av brandövningsplats är förbjuden.	Nyetablering av brandövningsplats är förbjuden.

§ 15 Väg och järnväg

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Dagvattenanordningar med utsläpp i Rådasjön, Norra Långvattnet, Mölnalsån eller i Landvettersjön från ombyggnad eller nyanläggning av väg eller järnväg är förbjudna om anordning saknas för att förhindra utsläpp av förorening eller spill i samband med olycka eller annat tillbud.	

16 § Skyltning

Vid väggräns till vattenskyddsområdet och invid vägar som passerar genom området ska skyltar sättas upp som utmärker vattenskyddsområdet. Huvudmannen för vattentäkten ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar. Annans mark får tas i anspråk för detta.

17 § Allmänna bestämmelser

I det fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan lämnas till kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd kan förenas med särskilda villkor.

I det fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan lämnas till kommunens nämnd för miljöfrågor. Nämnden kan förelägga om försiktighetsmått.

Om särskilda skäl finns, och under förutsättning att det inte motverkar syftet med skyddet, kan Länsstyrelsen medge dispens från förbud enligt dessa föreskrifter. Dispens kan förenas med särskilda villkor.

Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har meddelats tillstånd enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller förordningar som har meddelats med stöd av miljöbalken.

18 § Övergångsbestämmelser

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreskrivna förbud och föreskrivna krav på tillståndsplikt ikraft två år efter att dessa skydds föreskrifter fastställts. Därefter får verksamhet eller anläggning som omfattas av förbud inte bedrivas. Vidare får verksamhet eller anläggning som omfattas av tillståndsplikt enligt dessa föreskrifter inte bedrivas eller användas efter denna tidpunkt om inte tillstånd erhålls.

19 § Överträdelse och påföljd

Bestämmelser om straff vid överträdelse av dessa föreskrifter finns i 29 kap. miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser finns utfärdade i annat sammanhang.

5. Allmänna upplysningar avseende skyddsföreskrifterna
- 5.1 **I kraftträdande**
Skyddsföreskrifterna gäller från det datum beslutsmyndigheten beslutar om att fastställa skyddsföreskrifter och vattenskyddsområde. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.
- 5.2 **Miljöbalkens allmänna hänsynsregler**
I miljöbalkens 2 kap. finns allmänna hänsynsregler som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en vattentillgång utnyttjas eller kan komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.
- 5.3 **Ersättning**
De föreslagna föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Om en sakägare anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan krav om ersättning framföras. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift. Talan om ersättning eller inlösen förs i mark- och miljödomstolen enligt 31 kap. miljöbalken.
- 5.4 **Tillsyn och tillstånd**
Länsstyrelsen delegerar tillsyn samt provning av tillstånd och anmälan till kommunerna. Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden, som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för tillsyn enligt miljöbalken. I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska ansökan prövas av tillsynsmyndigheten.
- 5.5 **Dispens**
Om det föreligger särskilda skäl kan Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I samband med sådan provning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att undvika att vattentäkten förorenas. Dispens får enligt 7 kap. 26 § miljöbalken endast meddelas om det är förenligt med vattenskyddets syfte.
- 5.6 **Skyltning**
För uppsättning av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av vägghållningsmyndighet enligt 43 §

väglagen. Utformningen av skyltar bör följa aktuella rekommendationer från rådgivande myndigheter.

Vid platser där risken för förorening av vattentäkten är särskilt stor, till exempel vid en befintlig verksamhet eller vägkorsning nära uppströms vattentäktens intagspunkt, bör skyltar sättas upp som upplyser om vattenskyddsområdet.

Ytterligare krav på skyltning krävs enligt annan lagstiftning, bland annat för lagring av brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde.

5.7 Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, som läckage eller spill, som utgör en risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112.

5.8 Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter detta beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

5.9 Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt här meddelade skydds föreskrifter innebär ingen befrielse från eventuella krav på provning enligt, eller efterlevnad av, annan lagstiftning.

6. Definitioner

Arbetsfordon: Motorfordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövning, undantaget fordon som enbart är avsedda för personbefordran och är försedda med nio sittplatser eller färre. Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält med mera. Även arbetsfordon uppställda för reparation inkluderas.

Arbetsmaskiner: Alla maskiner som inte är fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Arbetsmaskiner kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk med mera.

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Bekämpningsmedel: En kemisk produkt som syftar till att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Begreppet omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. I begreppet ingår också biocider. Även träsäddskyddsmedel inkluderas. I denna föreskrift betraktas kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel som kemiskt bekämpningsmedel.

Brandfarlig vätska: Vätska med en flampunkt lika med eller lägre än 100° C.

Dagvatten: Tillfälliga flöden av till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten som inte tränger ned i marken utan avrinner på markytan.

Deponering: Med deponering avses att bortskaffa avfall genom att lägga det på en deponi. En deponi är en upplagsplats för avfall som finns på eller i jorden. Som deponi räknas inte en plats där avfall

1. lastas om för att förbereda det för vidare transport till en annan plats där det ska behandlas,
2. lagras innan det återvinns, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller
3. lagras innan det bortskaffas, om lagringen sker för en kortare period än ett år

Farligt avfall: Enligt definition i miljöbalken eller förordning beslutad med stöd av miljöbalken.

Fordon: transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is. Här omfattas bland annat bil, traktor, skoter, vattenskotter och motorbåt.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område, eller efterbehandlingsobjekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Hantering: I dessa föreskrifter definieras hantering som en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden inklusive spridning.

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor: Samma innebörd för hantering som ovan. Hanteringen gäller samtidig förvaring på en plats eller i en verksamhet. Hanteringen gäller även för privatpersoner.

Husbehovstäkt: En täkt (exempelvis grus, sand eller berg) som är öppnad av markägaren enbart för husbehov och som endast används till behov inom den egna fastigheten eller brukningsenheten.

Huvudman: Ansvarig för den allmänna vattenförsörjningen inom en kommun.

Hushållspillvatten: Spillvatten från bostäder och serviceinrättning, vilket till övervägande del utgörs av toalettvattnet eller bad-, disk- och tvättvattnet (BDT-vatten).

Inert avfall: Avfall som;

1. inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar, löses upp, brinner eller reagerar fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt,
2. inte bryts ner biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa, och
3. har en total lakbarhet, ett totalt föroreningsinnehåll och en ekotoxicitet hos lakvattnet som är obetydlig och inte äventyrar kvaliteten på yt- eller grundvatten.

Jord- eller vattenslagning av bekämpningsmedels behandlade plantor: Förvaring av plantor som är behandlade med bekämpningsmedel, i jord eller i vatten i väntan på att de ska planteras. Ofta förvaras många plantor på ett litet område, exempelvis i ett dike/vattendrag eller i jord. I dessa föreskrifter omfattas enbart yrkesmässig jord- eller vattenslagning, det vill säga det omfattar ett betydande antal plantor såsom vid återplantering i skogsbruk.

Kommunens nämnd för miljöfrågor: Avser den kommunala nämnd, som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för tillsyn enligt miljöbalken.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses i dessa föreskrifter nötkreatur, get, får, fjäderfä eller svin.

Materialtäkt: Täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Mellanlagring av farligt avfall: Lagring av avfall som uppkommit i den egna verksamheten i väntan på borttransport samt lagring som en del i att samla in det farliga avfallet.

Nederbördsskydd: Tak eller liknande beständig anordning som skyddar mot nederbörd. Dubbelmantlade cisterner anses vara nederbördsskyddade.

Normalt hushållsbehov: Med normalt hushållsbehov (av ämnen som är skadliga för grund- eller ytvattnet) avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Petroleumprodukter: Produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensin, diesel, eldningsolja, fotogen och gasol samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motoroljor, turbinoljor, hydraulolja och smörjfett. Här innefattas även spillolja.

Punktbehandling: Med punktbehandling med bekämpningsmedel avses behandling med en metod som medför att bekämpningsmedlet inte sprids utanför det avsedda objektet.

Sekundärt skydd: Med sekundärt skydd avses i dessa föreskrifter

- a) invallning för enskild cistern eller behållare, eller
- b) invallning som är gemensam för flera cisterner eller behållare, eller
- c) dubbelmantlade rörledning, eller
- d) dubbelmantling av cistern eller behållare, eller
- e) rum, som saknar golvbrunn alternativt har täckt golvbrunn, och kan inrymma hela den lagrade volymen vid läckage utan att läckage når mark eller vattendrag, eller
- f) annan anordning som säkerställer att hela mängden av det hanterade ämnet eller produkten kan samlas upp.

Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne eller produkt.

Schaktning: Med schaktningsarbeten avses sänkning av markytan, det vill säga att åstadkomma en grop i marken, eller utjämnande av nivåskillnader inom ett område.

Upplag: Med upplag avses plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter.

Vattenbruksverksamhet: Odling av fisk, kräftor, skaldjur och vattenväxter (alger).

Vattenområde: Varje punkt på marken som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd. Se bilaga 1c.

Växtnäringsämnen: Gödsel från djur (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel, urin och vom innehåll), pressaft från ensilage, rötrest och liknande med syfte att höja växtproduktionen. I dessa föreskrifter ingår inte följande i begreppet växtnäringsämnen: gödsel direkt från betande djur samt askåterföring i skogsmark. Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen innefattar all hantering på växtodlingsgårdar samt hantering av gödsel motsvarande årsproduktionen från mer än 5 djurenheter.

Vattentäktzon: Ett avgränsat och definierat område kring uttagsområdet och punkterna till råvattenintaget. Syftet med zonen är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten.

Yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel: Hantering av växtskyddsmedel och biocider i klass 1 och klass 2.

Ytvatten: Sjöar, vattendrag och hav.

Ämnen som är skadliga för grund- eller ytvattnet: Kemiska ämnen och andra för yt- eller grundvattenskadliga produkter som kan påverka vattentäkten negativt och därmed riskera dricksvattenförsörjningen. I begreppet ingår:

- kemiska produkter och beredningar som klassificerats som farliga enligt KIFS 2005: 7 och var tvungna att märkas
- ämnen och beredningar klassificerade och märkta som farliga kemiska produkter, enligt den så kallade CLP-förordningen i alla faroklasser utom aerosoler, brandfarliga gaser, gaser under tryck och farligt för ozonskiktet
- andra kemiska produkter och beredningar som inte är märkningspliktiga men som kan ge lukt- eller smakpåverkan på dricksvattnet
- per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS) och produkter som innehåller dessa
- övergödande ämnen

Exempel på ämnen enligt ovan är svårnedbrytbara ämnen, toxiska (giftiga) ämnen, cancerframkallande ämnen, pH-höjande ämnen, pH-sänkande ämnen, hudirriterande ämnen, ämnen som kan orsaka ögonskada eller ögonirritation, reproduktionstoxiska ämnen och bioackumulerande ämnen. De kan exempelvis vara avfettningsmedel, lösningsmedel, syror och impregneringsmedel.